

Peetri Lasteaed-Põhikool

Kirjalike tööde vormistamise juhend

Peetri 2022

Sisukord

1. Kirjalikud tööd ja esitlused	3
1.1 Teise ja kolmanda kooliastme kirjalikud tööd	3
1.2 Esimese kooliastme kirjalikud tööd	6
1.3 Esitlused	6
2. Tekstisene viitamine	7
3. Kasutatud allikate loetelu vormistamine	8
Lisad	9
Lisa 1. Ülevaatlik tabel tekstisest viitamisest ning kasutatud allikate loetelu vormistamisest APA7 stiilis	
Lisa 2. Tiitellehe vormistamine	
Lisa 3. Kasutatud allikate loetelu näide	
Lisa 4. Tabelite, jooniste ja fotode vormistamine	

1. Kirjalikud tööd ja esitlused

1.1 Teise ja kolmanda kooliastme kirjalikud tööd

Valdkond	II kooliaste	III kooliaste
Kirjalike tööde liigid	<ul style="list-style-type: none"> • õpimapp; • referaat; • lühiuurimus vm.	<ul style="list-style-type: none"> • õpimapp; • referaat; • uurimistöö; • projekt; • loovtöö vm.
Vormistus	<p>Üldnõuded:</p> <ul style="list-style-type: none"> • arvutis tekstidokumedina; • A4, trükitakse ühepoolsena; • veerised: vasakul, ülal ja all 3 cm, paremal 2 cm; • leheküljed numereeritakse, numbrid paigutatakse lehekülje paremasse alumisse nurka (tiitellehele numbrit ei märgita); • tavateksti ja pealkirju vormindatakse, kasutades laade <i>Tavatekst</i>, <i>Pealkiri 1</i>, <i>Pealkiri 2</i> jne; • trükikiri <i>Calibri (Body)</i>. <p>Peatükkide pealkirjad:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kõiki peatükke ja töö teisi iseseisvaid osi alustatakse uuel lehelt (nt sissejuhatus, sisuosa, kokkuvõte, kasutatud allikad); • peatükkide (ka sisukord, sissejuhatus, kokkuvõte, kasutatud allikad) pealkirjad kirjutatakse esisuurtähega ja korrektselt (lühendeid ei kasutata, sõnu ei poolitata); • pealkirjale ei järgne punkti; • pealkirjad paigutatakse vasakusse serva; • peatükid ja alapeatükid nummerdatakse läbivalt, kuid sissejuhatus, kokkuvõtte ja allikate loetelu ees peatüki numbrit ei ole; • <u>pealkirja</u> tähesuurus 16, paksus kirjas; • peatüki pealkirja ees ei kasutata lõiguvahet (0p); pealkirja ja teksti vahe kasutatakse ühekordset lõiguvahet (6p); • <u>alapealkirja</u> tähesuurus 14, paksus kirjas; • <u>kolmanda taseme pealkirjal ja järgnevatel</u> tähesuurus 12, paksus kirjas; • alapealkirja ja kolmanda taseme pealkirjade ees kasutatakse kahekordset lõiguvahet (12p); pealkirja ja teksti vahel kasutatakse ühekorset lõiguvahet (6p). <p>Tavatekst</p> <ul style="list-style-type: none"> • tähesuurus 12; • reavahe 1,5 punkti; • joondus äärest ääreni (<i>Justify</i> ehk rööpjoondus) • tekstilõigud eraldatakse taandreaaga (1,25 cm), v.a peatüki esimene lõik	

Valdkond	II kooliaste	III kooliaste
Maht	<ul style="list-style-type: none"> • referaadi, uurimuse pikkuse otsustab õpetaja. 	<ul style="list-style-type: none"> • uurimustööl 15-20 lk; • referaadi pikkuse otsustab õpetaja; • loovtöö maht vastavalt loovtöö juhendile;
Tekstisisene viitamine	<ul style="list-style-type: none"> • loomevarguse vältimiseks, töö koostamisel kasutatud teiste autorite tööd ja/või seisukohad refereeritakse või tsiteeritakse. 	
Struktuuriosad	<ul style="list-style-type: none"> • tiitelleht; • sissejuhatus (sõltuvalt töö liigist); • põhiosa (peatükkidena); • kasutatud allikate loetelu; • lisad. 	<ul style="list-style-type: none"> • tiitelleht; • sissejuhatus (sõltuvalt töö liigist); • põhiosa (peatükkidena, alapeatükkidena); • kokkuvõte; • kasutatud allikate loetelu; • lisad.
Tiitelleht	<ul style="list-style-type: none"> • kool; • koostaja ees- ja perekonnanimi; • klass; • töö pealkiri; • töö liik (nt referaat); • koostamise koht ja aasta. 	<ul style="list-style-type: none"> • kool; • koostaja ees- ja perekonnanimi; • klass; • töö pealkiri; • töö liik (nt referaat); • juhendaja ees- ja perekonnanimi; • koostamise koht ja aasta.
Sisukord	<ul style="list-style-type: none"> • järgneb tiitellehele; • koostatakse automaatselt või käsitsi; • peatüki/alapeatüki number ja pealkiri koos lehekülje alguse numbriga. 	<ul style="list-style-type: none"> • järgneb tiitellehele; • koostatakse automaatselt.
Sissejuhatus		<ul style="list-style-type: none"> • teema valiku põhjendus; • aktuaalsus, tähtsus; • töö kirjutaja eesmärk; • uurimistöö puhul uurimisküsimused, hüpoteesid ning ülesanded, mida käsitletakse probleemi lahendamiseks.
Kokkuvõte		<ul style="list-style-type: none"> • töös leitud tulemuste tõlgendamine/põhjendamine; • hinnang oma tööle: eesmärkide täitmine; • järeldused, ettepanekud; • vastus(ed) sissejuhatuses püstitatud küsimustele.

Valdkond	II kooliaste	III kooliaste
Kasutatud allikad	<ul style="list-style-type: none"> • referaadil min 3 allikat; • järjestus on tähestikulises järjekorras. 	<ul style="list-style-type: none"> • uurimustööl ja referaadil min 5 allikat; • loetelu peab sisaldama kõiki allikaid, millele on tekstisiseselt viidatud; • järjestatud tähestikulises järjekorras, ei nummerdata.
Tabelid, joonised, fotod (sisuosas)		<p>Üldnõuded:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kui joonis, foto või tabel pärineb mõnest kasutatud allikast, siis tuleb sellele viidata; • suured tabelid (A4 tabel), suuremad joonised ja rohke pildimaterjal paigutatakse lisadesse. <p>Tabelid:</p> <ul style="list-style-type: none"> • tabelid pealkirjastatakse, nummerdatakse araabia numbritega (nt <i>Tabel 1.</i>); • tabeli pealkiri paigutatakse keskele; • tabel paigutatakse lehe keskele; • kirjasuurus tabelis 11. <p>Joonised:</p> <ul style="list-style-type: none"> • joonis paigutatakse lehe keskele; • joonise allkiri paigutatakse joonise alla, nummerdatakse araabia numbritega (nt <i>Joonis 1.</i>). <p>Fotod:</p> <ul style="list-style-type: none"> • fotod allkirjastatakse (kes või mis on fotol, millal ja kelle poolt jäädvustatud, kelle omanduses on originaal jms).
Lisad	<ul style="list-style-type: none"> • iga lisa algab uult leheküljelt; • lisad nummerdatakse iseseisvalt (vasakusse ülalnurka <i>Lisa 1.</i> jne); • lisad pealkirjastatakse. 	<ul style="list-style-type: none"> • iga lisa algab uult leheküljelt; • lisad nummerdatakse iseseisvalt (vasakusse ülalnurka <i>Lisa 1.</i> jne); • lisad pealkirjastatakse; • lisadele tuleb põhitekstis viidata; • tabelite, joonistele ja fotode kasutamisel lisadena kehtivad eelpool mainitud nõudmised.

1.2 Esimese kooliastme kirjalikud tööd

Kirjalike tööde liigid	<ul style="list-style-type: none"> • õpimapp; • referaat vm.
Vormistus	<ul style="list-style-type: none"> • käsikirjaline; • arvutis tekstidokumendina.
Struktuuriosad	<ul style="list-style-type: none"> • tiitelleht; • põhiosa.
Tiitelleht	<ul style="list-style-type: none"> • kool; • koostaja ees- ja perekonnanimi; • töö pealkiri

1.3 Esitlused

- Esitlused vormistatakse PowerPoint või Google Slides programmidega.
- Esitluse vormistamisel võib kasutada Peetri Lasteaed-Põhikooli põhja.
- Teksti vormistusnõuded:
  - pealkirjade suurus 36 – 40 tähemärki;
  - teksti suurus 20 – 24 tähemärki.
- Esitluses kasutatakse läbivalt ühtset stiili.
- Slaidid ei ole koormatud tekstiga (maksimaalselt 6 rida teksti slaidi kohta).

2. Tekstisisene viitamine

Kirjalike allikate põhjal loodud uues tekstis tuleb oma mõttekäigud teiste autorite omadest lahus hoida. Selleks kasutatakse **refereerimist** ja/või **tsiteerimist**.

Refereerimisel edastatakse autori mõtteid oma sõnadega ning ei kirjutata alustekstist välja nopitud lõike või mõtteid täpselt maha.

Tsiteerides kopeeritakse autori mõttekäigud sõna-sõnalt. Üldjuhul tsiteeritakse autorit siis, kui algne tekst on väga hea sõnastusega või on mingil muul põhjusel vaja seda täpselt edasi anda. Tsitaat pannakse alati jutumärkidesse.

Nii tsitaadi kui ka refereeringu puhul peab mõlemale järgnema korrektne viide. Viitamata või vääralt viidatud teksti puhul on tegemist **plagiaadi** ehk loomevargusega. Plagiaat on teise autori ja/või muust kasutatavast allikast pärit mõtete, ideede või tekstiosade esitamine oma nime all, ilma originaali autorile ja allikale viitamata või autorsust muul viisil osutamata (Hennoste, 2014).

Kirjalikes töodes tuleb kasutada nime ja aastaarvuga viitamist. Sellisel juhul paikneb viide teksti sees ümarsulgudes, kuhu kirjutatakse autori perekonnanimi või trükise pealkiri, ilmumisaasta ja vajadusel leheküljenumber või numbrid.

Lõigule viitamisel lisatakse viide pärast punkti. Lausele viitamisel lisatakse viide lause lõppu, enne punkti või lause keskele, olenevalt teksti formuleerimisest. Näiteks:

- Teadlaste arvates ei huvita hindajaid sisu kvaliteet, pigem on nad orienteeritud mõõdikutele (Uustalu, 2013).
- Uustalu (2013) mainib, et teadlaste arvates ei huvita...

Kui materjali autorit ei ole märgitud, tuleb viidata selle pealkirjale ja aastale. Allikat tuleks eelnevalt siiski hoolega uurida, autorina saab märkida ka asutust või veebilehe omanikku. **Lisas 1 toodud tabel tutvustab eri tüüpi allikatele viitamist.**

3. Kasutatud allikate loetelu vormistamine

Kasutatud allikate loetelu lisatakse töö lõppu ja selle pealkiri on „Kasutatud allikad“. Kasutatud allikatesse lisatud viitekirjed järjestatakse tähestikuliselt ning neid ei nummerdata.

Kasutatud allikate loetellu lisatakse vaid need allikad, millele on töös viidatud. Sellepärast peavad ka kõik materjali sees viidatud allikad kajastuma kasutatud allikate loetelus! Kui sõnade õigekirja kontrollimiseks on kasutatud ÕS-i („Õigekeelsussõnaraamat“) või abistavana näiteks mõnda muud vormistamise juhendit (Nt. Peetri Lasteaed-Põhikooli kirjalike tööde vormistamise juhendit), siis need ei kuulu kasutatud kirjanduse hulka. Andmed viitekirje koostamiseks leiab raamatu korral tiitellehelt ja selle pöördelt.

Tekstisisesed viited kirjutatakse lause sisse, mitte punkti järele. Ainsaks erandiks, kus viide käib punkti järel, on vähemalt 40 sõna pikkused tsitaadid (American Psychological Association [APA], 2020).

Allikaloendis esitatud viitekirje koosneb kindlatest kokkulepitud järjekorras esitatud osadest. **Kirjes tuleb täpselt jälgida ka kirjavahemärke, kirjastiili ning tühikute asukohti:**

- **autor** (perekonnanimi koma eesnimi punkt; kui autorit ei ole märgitud, siis algab kirje pealkirjaga), erisusi vaata ülevaatlikust tabelist: **Lisa 1**. Ülevaatlik tabel tekstisisesest viitamisest ning kasutatud allikate loetelu vormistamisest APA7 stiilis.
- **ilmumisaeg** (ilmumisaasta pannakse sulgudesse ja sulgude järele pannakse punkt);
- **pealkiri kaldkirjas;**
- **kirjastuse nimi ;**
- jne.

Juhul kui allika avaldamiskuupäev puudub, kirjutatakse tekstisiseses viites aasta asemel “kuupäev puudub” (Põldoja, 2020) . Näiteks: (Tallinna Ülikool, kuupäev puudub). Vahel kasutatakse märget “(s.a)”, mis on ladinakeelne vaste täiendile “ilma aastata” ehk “i.a”. Üldiselt soovitatakse kasutada eestikeelset, kuid olulisem on, et kogu töös oleks läbivalt kasutatud üht viisi (<https://uhiskond.ut.ee/et/sisu/uti-viitamisjuhend>).

Lisas 1 toodud tabel tutvustab erinevate kasutatud allikatena toodud materjalide vormistamise põhimõtteid. Tabelis ei ole kõiki näiteid toodud, kuid neid saab iseseisvalt leida APA veebilehelt: <https://apastyle.apa.org/style-grammar-guidelines/references/examples/>

Lisad

Lisa 1. Ülevaatlik tabel tekstisisesest viitamisest ning kasutatud allikate loetelu vormistamisest APA7 stiilis.

Raamatud, ajakirjad, ajalehed, pildid raamatus		
Allikas	Tekstisene viide	Kasutatud allikate loetelu kirje
Raamat, üks autor	(Reinla, 2010) (Laherand, 2008)	Reinla, A. (2010). <i>Teofrastus</i> . TEA Kirjastus. Laherand, M. (2008). <i>Kvalitatiivne uurimisviis</i> . Infotrükk.
Raamat, kaks autorit	(Bobõlski & Puksand, 2011)	Bobõlski, R., Puksand, H. (2011). <i>Sinasõprus keelega: 4. klassi eesti keele töövihik 2. osa</i> . Koolibri.
Raamat, kolm või enam autorit	(Koppel <i>et al.</i> , 2008) NB! Lühend <i>et al</i> on ladina keelest ja tähendab „ja teised“	Koppel, L., Liiber, Ü., Saar, S. (2008). <i>Geo 1: Geograafiaõpik põhikoolile</i> . Studium.
Raamat, toimetajaga	(Langemets, 2009)	Langemets, M. (toim.). (2009). <i>Eesti keele seletav sõnaraamat</i> . Eesti keele sihtasutus.
Raamat, autorita	(Maa ja Ilm, 2011)	Maa ja Ilm. (2011). <i>XI Noorte Tantsu- ja Laulupeo teataja</i> . Eesti Laulu- ja Tantsupeo SA.
Entsüklopeedia või sõnastik	(Rääk, 2018) (Posti & Sillaots, 2009)	Rääk, I. (toim.). (2018). <i>Teadmiste entsüklopeedia. Inimkeha</i> . Koolibri. Posti, E., Sillaots, A. (toim.). (2019). <i>Õpilase leiutiste entsüklopeedia</i> . Varrak.
Ajakirja artikkel	(Roonemaa, 2013)	Roonemaa, H. (2013, august). Kuidas Evernote'iga oma elu korda saada? <i>Digi</i> , 100, 46–47.
Ajalehe artikkel	(Keller, 2011)	Keller, V. (2011). Aabitsat kirjutades õppisin ka ise. <i>Õpetajate Leht</i> , 6, 12–16.

Elektronilised allikad		
Allikas	Tekstisene viide	Kasutatud allikate loetelu kirje
Veebipõhine allikas	(Mansfield, 2009)	Mansfield, D. (2009). Reducing book theft at university. <i>Library and Information Research</i> , 33(103). https://www.scribd.com/document/15910422/Reducing-book-theft-at-university-libraries
Veebiajalehe artikkel	(Varusk, 2022)	Varusk, M. (2022, 21.oktoober). Müstiline õpetajate tuba- Mis toimub suletud uste taga? <i>Õpetajate Leht</i> https://opleht.ee/2022/10/mustiline-opetajate-tuba-mis-toimub-suletud-uste-taga/
Veebiajakirja artikkel	(Soe, 2022)	Soe, K. (2022, 18.oktoober). Kuidas leida tasakaal meediatarbimise ja vaimse tervise vahel? <i>Peegel</i> , 38. Vaadatud 28.10.2022 https://peegel.ut.ee/numbrid/nr-38/kuidas-leida-balanss-meediatarbimise-ja-vaimse-tervise-vahel
Teadusajakirja artikkel koos DOI numbriga	(Väljataga & Laanpere, 2010)	Väljataga, T., & Laanpere, M. (2010). Learner control and personal learning environment: a challenge for instructional design. <i>Journal of Interactive Learning Environments</i> , 18(3), 277–291. https://doi.org/10.1080/10494820.2010.500546
Elektronilise entsüklopeedia artikkel	(Ruus, 2009)	Ruus, V-R. (2009, 09.oktoober). Õppimise rollist kultuuris. <i>Estonica Entsüklopeedia Eestist</i> . http://stage.estonica.ee/et/Haridus_ja_teadus/Eesti_hariduse_ajalugu_%E2%80%94_%C3%BChe_rahva_vaimse_vabanemise_lugu/%C3%95ppimise_rollist_kultuuris/
Wikipedia artikkel	(Human–computer interaction, 2020) (Eesti ajalugu, 2021)	Human–computer interaction. (2020, 29. oktoober). <i>Wikipedia</i> . https://en.wikipedia.org/w/index.php?title=Human–computer_interaction&oldid=985976434 Eesti ajalugu (2021, 18.oktoober) <i>Wikipedia</i> . https://et.wikipedia.org/w/index.php?title=Eesti_ajalugu&oldid=5978624 NB! Wikipedia artiklite puhul lisa kuupäev, millal see konkreetne artikkel on koostatud ning vali sellele konkreetsele kuupäevale vastav URL. Selleks vali ülevalt paremalt “View history” ja sealt vali kuupäeva järgi see versioon, mida kasutasid. Kliki selle versiooni kuupäeval ja saad endale vajaliku URL-i, mida kasuta kasutatud allikate loetelus.

Veebilehekülg, ilma autori ja avaldamise kuupäevata	(Microsoft Office file extension list, kuupäev puudub)	Microsoft Office file extension list. (kuupäev puudub). File-Extensions. Vaadatud 28.10.2022 https://www.file-extensions.org/filetype/extension/name/microsoft-office-files
Veebilehekülg uudisteportaal	(Amadeo, 2020)	Amadeo, R. (2020, 24. september). Google Maps gets a COVID-19 layer. Ars Technica. https://arstechnica.com/gadgets/2020/09/google-maps-gets-a-covid-19-layer/
Veebilehekülg, mille autoriks on organisatsioon	(Riigi Infosüsteemi Amet, 2020) (World Health Organization, 2018) (Ramirent, kuupäev puudub)	Riigi Infosüsteemi Amet. (2020, 24. jaanuar). Küberintsidentide käsitlemine CERTEE. https://www.ria.ee/et/kuberturvalisus/cert-ee.html World Health Organization. (2018, May 24). The top 10 causes of death. https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/the-top-10-causes-of-death Ramirent. (Kuupäev puudub). Sotsiaalne keskkond. Vaadatud 28.10.2022 https://www.ramirent.ee/sotsiaalne-keskkond/
Veebilehekülg, mille autoriteks on isikud	(Bonsor & Chandler, 2018)	Bonsor, K., & Chandler, N. (2018, 9. november). How Augmented Reality Works. HowStuffWorks. https://computer.howstuffworks.com/augmented-reality.htm
Veebidokument	(REKK, 2011) (Peetri Lasteaed-Põhikool, 2020)	Riiklik Eksami- ja Kvalifikatsioonikeskus. (2011). Soovitusi ja näiteid loovtööde läbiviimiseks põhikooli III kooliastmes. http://www.oppekava.ee/images/8/83/Juhendmaterjal_loovt%C3%B6%C3%B6_korraldamisest_p%C3%B5hikooli_III_kooliastmes.doc Peetri Lasteaed-Põhikool. (2020, 01. detsember). Peetri Lasteaed-Põhikooli kodukord. https://www.peetri.edu.ee/pohikool/wp-content/uploads/sites/3/2020/12/6_Peetri-kooli-muudetud-kodukord.pdf
Veebilehekülg, autor puudub	(Põhikooli riiklik õppekava, 2018)	Põhikooli riiklik õppekava. (2018). Riigi Teataja. https://www.riigiteataja.ee/akt/129082014020?leiaKehtiv

Veebipõhine õppematerjal, üks töö ja enam kui 3 autorit	(Anton et al.,2010)	Anton, I., Kukemelt, E.-M., Labo, D., Luure, A., Sild, M. (2010). Tallinna Lilleküla Gümnaasiumi meediaõpetuse e-kursust toetav e-õpik. http://meedia.pbworks.com/w/page/29148300/FrontPage
Koduleheküljel olev info ilma autori ja pealkirjata	(Haridus- ja Teadusministeerium, 2017)	Haridus- ja Teadusministeeriumi kodulehekülg (2017). Vaadatud 17.08.2017 https://www.hm.ee/et/eesmargid-tegevused/kutseharidus
Ajaveebi (blogi) postitus või sissekanne	(Põldoja, 2016) (Maadvere, 2012)	Põldoja, H. (2016, 22.veebruar). Sisupakettide koostamise vahendid. <i>Digitaalsete õppevahendite koostamine</i> . https://oppematerjalid.wordpress.com/oppematerjalid/sisupakettide-koostamise-vahendid/ Maadvere, I. (2012, 18.veebruar). Lihtne 3D modelleerimine. <i>Tiigrihüpe Koolis haridustehnoloog</i> . http://tiigrihypeharidustehnoloog.blogspot.com/search/label/joonestamine
Seadus	(Isikuandmete kaitse seadus, 2019)	Isikuandmete kaitse seadus. (2019). RT I, 04.01.2019, 11. https://www.riigiteataja.ee/akt/104012019011
Facebooki postitus	(News From Science, 2019)	News From Science. (2019, June 21). <i>Are you a fan of astronomy? Enjoy reading about what scientists have discovered in our solar system—and beyond? This</i> [Image attached] [Status update]. Facebook. https://www.facebook.com/ScienceNOW/photos/a.117532185107/10156268057260108/?type=3&theater
Facebooki leht	(Community of Multiculturalism, kuupäev puudub)	Community of Multiculturalism. (kuupäev puudub). <i>Home</i> [Facebook page]. Facebook. Vaadatud 14.oktoober, 2020, https://www.facebook.com/communityofmulticulturalism/

TikTok video	(Cook, 2021)	Cook, P. [@chemteacherphil]. (2021, September 17). <i>Fighting fire with fire. #sciencetok #learnontiktok</i> [Video]. TikTok. https://www.tiktok.com/@chemteacherphil/video/7008953610872605957
TikTok profiil	(The Rock, kuupäev puudub)	The Rock. [@therock]. (kuupäev puudub). <i>CEO of #RockTok</i> [TikTok profiil]. TikTok. Vaadatud 22. veebruar, 2022, https://tiktok.com/@therock
Fotod, videod, helisalvestised		
Allikas	Testisisene viide	Kasutatud allikate loetelu kirje
Foto (joonis, tabel) veebist	(Nordstrom, 2004) NB! Viide tuleb lisada pealkirja või allkirja lõppu. (Denali National Park and Preserve, 2013)	Nordstrom, A. (2004). <i>President of Estonia (1992–2001), meets with members of the public at the 2004 Song Festival in Tallinn</i> [Foto] http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Lennart_meri_2004-07-03_02.jpg Denali National Park and Preserve. (2013). <i>Lava</i> [Foto]. Flickr. https://www.flickr.com/photos/denalinps/8639280606/
YouTube video	(Uber Engineering, 2016)	Uber Engineering. (2016, 29. detsember). <i>Uber Engineering: Data Visualization at Uber</i> [Video]. YouTube. https://www.youtube.com/watch?v=nLy3OQYsXWA
TED talk saade Youtube´ist	(TED, 2019)	TED. (2019, November 13). <i>The danger of AI is weirder than you think Janelle Shane</i> [Video]. YouTube. https://www.youtube.com/watch?v=OhCzX0iLnOc

Raadiosaade / podcast	(ERR 2017) (Mottram, 2020) (Meraji & Demby, 2016)	Eesti Rahvusringhääling (2017). <i>Eesti lugu. Valge laev</i> . https://vikerraadio.err.ee/810318/eesti-lugu-valge-laev (kuulatud 17.08.2017). Mottram, L. (2020, January 8). <i>Hazard reduction burning is not a panacea to bushfire risk: Expert</i> [Raadiosaade]. ABC. https://www.abc.net.au/radio/programs/pm/thinned-forests-can-be-more-prone-to-fire,-expert-says/11853280 Meraji, S. M., & Demby, G. (Hosts). (2016). <i>Code switch</i> [Audio podcast]. National Public Radio. https://www.npr.org/podcasts/510312/codeswitch
TV saade/sari	(ERR, 2016) (Serling, 1959–1964)	Eesti Rahvusringhääling (2016). Kirjandusministeerium (36). [TV saade] https://arhiiv.err.ee/vaata/kirjandusministeerium-36 Serling, R. (Produtsent). (1959–1964). <i>The twilight zone</i> [Telesari]. Cayuga Productions; CBS Productions.
Film	(Taska, 2003) (Fleming, 1939)	Taska, K. (Tootja)., Nüganen, E. (Režissöör). (2003). <i>Nimed marmortahvil</i> [Film]. Eesti-Soome: Taska Film & MRP Matila Röhr Productions OY. Fleming, V. (Režissöör). (1939). <i>Gone with the wind</i> [Film]. Selznick International Pictures; Metro-Goldwyn-Mayer.
E-raamat	(Goodson, 2012) (Medley et al., 2020)	Goodson, S. (2012). <i>Uprising: How to build a brand - and change the world - by sparking cultural movements</i> . McGraw Hill. https://www.amazon.com/Uprising-Brand-World-Sparking-Movements-ebook/dp/B00743YRCS Medley, G., Jenner, E., Wilson, K., Roberts, N. (2020). <i>Koroonaviirus. Selgitusi lastele</i> . Apollo Kauplused OÜ. https://www.kriso.ee/koroonaviirus-selgitusi-lastele-db-9789949018673e.html

Tarkvara, mobiilirakendus, arvutimäng		
Allikas	Tekstisisene viide	Kasutatud allikate loetelu kirje
Tarkvara	(Schoonjans, 2008)	Schoonjans, F. (2008). <i>MedCalc Statistical Software</i> (Version 9.5.2.0) [Arvutitarkvara]. 3d2f.Com. http://3d2f.com/programs/13-638-medcalc-statistical-software-download.shtml NB! Tarkvarale ei viidata ja seda ei esitata kasutatud allikate loetelus, kui sealt ei ole saadud ühtegi fakti, mida enda töös kasutasid. Tekstis võib kirjutada "Kasutasin plakati loomisel Canva.com keskkonda", aga Canva.com sellisel juhul kasutatud allikate loetelus ei esine. Sama kehtib arvutimängude ja mobiilirakenduste korral.
Mobiilirakendus	(Walk&Learn, 2016) (Blub Blub, 2020)	Walk&Learn. (2016). Eesti linnud. [Mobiilirakendus]. Google Play Store. https://play.google.com/store/apps/details?id=ee.eoy.key.mobile.eestilinnud Blub Blub. (2020). <i>Speech blubs: Language therapy</i> (Version 2.4.3) [Mobiilirakendus]. Google Play Store. https://play.google.com/store/apps/details?id=org.blubblub.app.speechblubs
Arvutimäng	(Fortnite, 2017)	Fortnite: Battle royale (PC version) [Arvutimäng]. (2017) . Epic Games.

Tabeli koostamisel kasutatud allikad:

American Psychological Association. (2020). *Reference Examples*.

<https://apastyle.apa.org/style-grammar-guidelines/references/examples>

Rogalevitš, Veronika, Siret Lahemaa 2017. APA viitamisstiil. Viitamise ABC.

<https://sisu.ut.ee/viitamiseabc/apa-viitamisstiil>

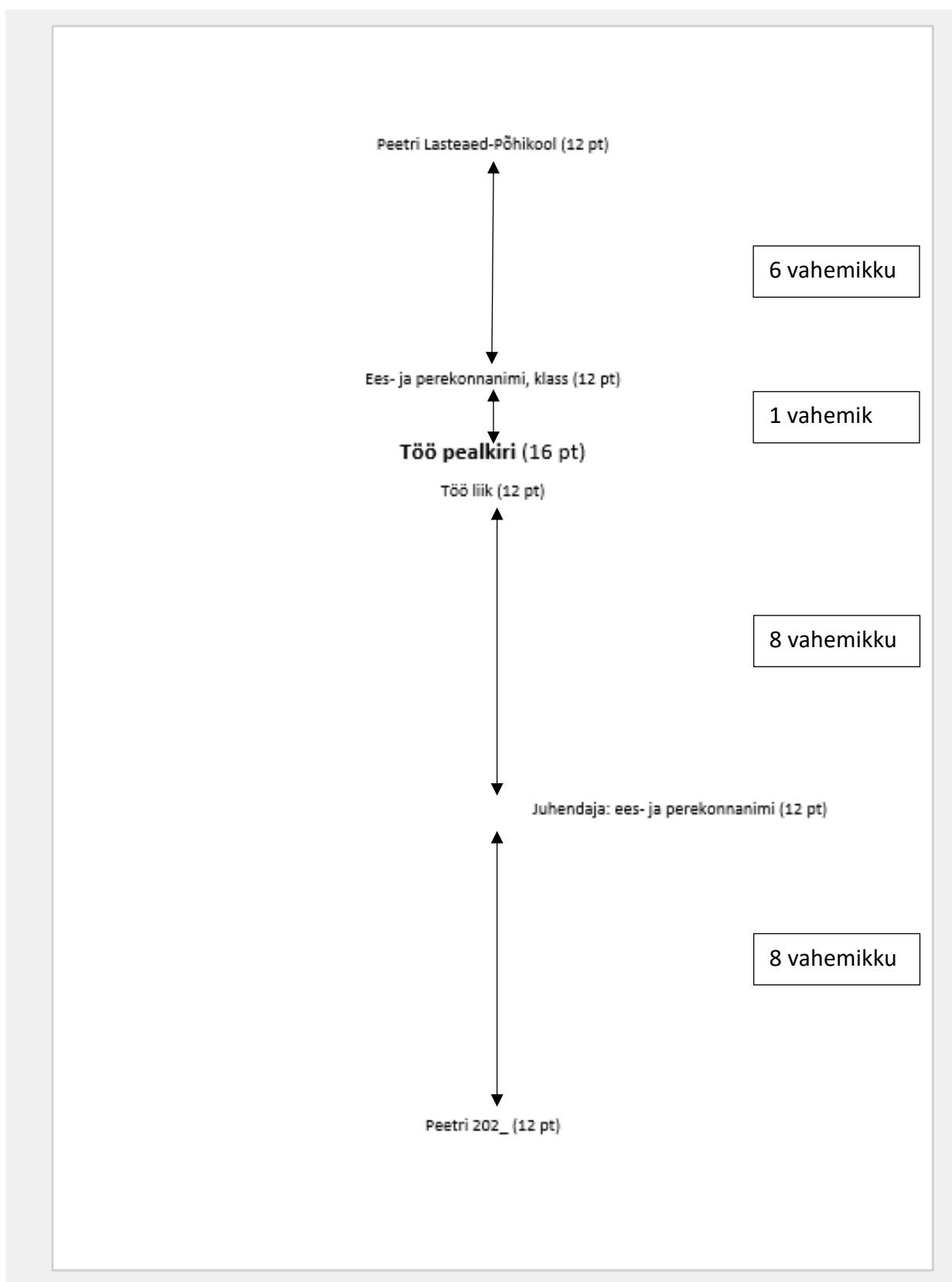
Põldoja, H. (2020). *APA7 viitamissüsteemi lühikokkuvõte*. Tallinna Ülikooli Digitehnoloogiaste Instituut.

https://www.tlu.ee/sites/default/files/inline-files/apa7_lyhikokkuvote.pdf

Vandra Gümnaasium (Kuupäev puudub). Viitamisest elektrooniliste õppematerjalide puhul. Vaadatud 26.11.2022

<https://vandragumnaasium.edu.ee/failid/viitamine.pdf>

Lisa 2. Tiitellehe vormistamine

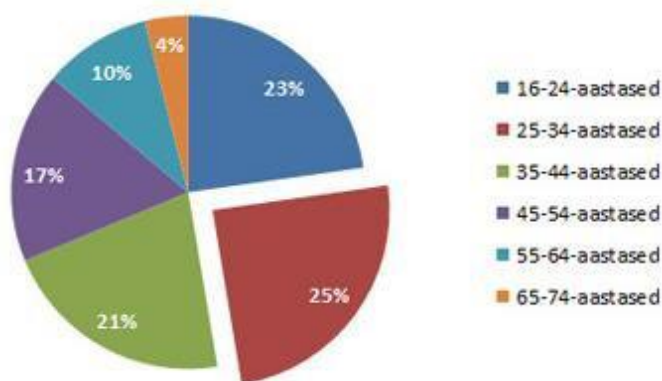
Lisa 3. Kasutatud allikate loetelu näide

Kasutatud allikad

- American Psychological Association. (2020). *Reference Examples*.
<https://apastyle.apa.org/style-grammar-guidelines/references/examples>
- Ehala, M. (2000). *Kirjutamise kunst*. Kännimees.
- Krall, I. (2011). Erialase eesti keele õpetamise metoodika. *Haridus*, 3, 20-24.
- Laherand, M. 2008. *Kvalitatiivne uurimisviis*. Infotrükk.
- Langemets, M. (Toim.). (2009). *Eesti keele seletav sõnaraamat*. Eesti keele sihtasutus.
- Põldoja, H. (2020). *APA7 viitamissüsteemi lühikokkuvõte*. Tallinna Ülikooli Digitehnoloogia Instituut. https://www.tlu.ee/sites/default/files/inline-files/apa7_lyhikokkuvote.pdf
- Vija, M., Sõrmus, K., Artma, I. (2012). *Uurimistöõ kirjutajale*. Atlex.

Lisa 4. Tabelite, jooniste ja fotode vormistamine

Pane tähele! Kui joonis, foto või tabel pärineb mõnest kasutatud allikast, siis tuleb sellele tabelite pealkirjas või jooniste ja fotode allkirjas viidata. Kirje tuleb lisada ka kasutatud allikate loetellu (vormistamist vaata lisast 1).

Joonis 1. Internetikasutajad vanusegruppide järgi

Tabel 1. Internetikasutajad vanusegruppide järgi

Internetikasutajate vanus	Internetikasutajate arv	Internetikasutajate hulk (%)
16–24aastased	23	23%
25–34aastased	25	25%
35–44aastased	21	21%
45–54aastased	17	17%
55–64aastased	14	14%
KOKKU:	100	100%

Foto 1. Populaarseimad nutitelefonide rakendused (Bedder 2018)